

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХУВАННЯ В ТУРИЗМІ»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність : <u>ІЗ Туризм та рекреація</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 4-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u></p> <p>Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Марценюк Олена Василівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	ovm-r@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Страхування в туризмі» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 70 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.

Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Економічна теорія (Мікроекономіка, Макроекономіка)», «Організація туристичних подорожей».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні такої дисципліни: «Організація екскурсійної діяльності».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Страхування в туризмі» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Страхування в туризмі» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців даного профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи теоретичних і практичних знань і компетентностей щодо оцінки стану й механізмів організації страхових відносин у сучасних умовах. Формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для досконалого володіння практикою функціонування страхового ринку.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень у сфері організації страхових відносин.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму та рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

СК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства

Програмні результати навчання:

ПР8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Сутність, принципи і роль страхування	2	2	6
2	Класифікація в страхуванні	2	2	6
3	Страхові ризики та їх оцінювання	2	2	6
4	Страховий ринок	2	2	6
5	Страхова організація	2	2	6
6	Державне регулювання страхової діяльності	2	2	5
7	Майнове страхування	2	2	5
8	Особисте страхування	2	2	5
9	Страхування відповідальності	2	2	5
10	Перестраховання і співстраховання	2	2	5
11	Фінансово-економічна діяльність страхових організацій	2	2	5
12	Фінансова надійність страхових організацій	2	2	5
Разом		26	24	70

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Основні види самостійної роботи здобувачів вищої освіти

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	26	Щотижнево	Усне та письмове опитування
	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	24	Щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за даною проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	10	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	1 раз на семестр	Тестування
Разом		70		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про страхування: Закон України № 1909-IX від 18.11.2021р. (із змінами та доповненнями)

2. Про затвердження ліцензійних умов здійснення страхової діяльності: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 40 від 28.08.03 р.

3. Про затвердження Положення про порядок формування, розміщення та обліку страхових резервів з видів страхування, інших ніж страхування життя: Наказ КМУ № 3104 від 17.12.2004 року.

4. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України № 1070 від 23.11.2011 р.

5. Мельник Т.А. Сибірцев В.В. Страхування: навч. Посібник. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с.

6. Плиса В.Й. Страхування: підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ: Каравела, 2019. 512 с.

7. Федішин М.П., Попова Л.В., Кучерівська С.С. Фінанси страхових організацій: у схемах і таблицях: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2023, 228 с

Додаткова література

1. Вдовенко Л.О., Черненко О.С., Лісовська В.Ю. Фінансова спроможність страховиків в умовах реалій сьогодення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2024. №8 (88). С.163-170.

2. Марценюк О.В., Руда О.Л. Діяльність страхових компаній в умовах воєнного стану та їх роль у післявоєнному відновленні України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 1 (67). С.

7-23. DOI: 10.37128/2411-4413-2024-1-1

3. Марценюк О.В., Руда О.Л., Гайдамащук Б.В. Особливості розвитку майнового страхування в Україні: реалії та перспективи. *Агросвіт*. 2024. № 10. С. 122-130. DOI: 10.32702/2306-6792.2024.10.122

4. Марценюк О.В., Руда О.Л., Кирилюк М.В. Стан та перспективи розвитку особистого страхування в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 14. С. 114-122. DOI:10.32702/2306-6814.2024.14.114.

5. Марценюк О.В., Руда О.Л., Олексієнко Є.І. Участь банків і страхових компаній у формуванні системи недержавного пенсійного страхування. *Ефективна економіка*. 2024. № 7. DOI:<http://10.32702/2307-2105.2024.7.82>. URL:<https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/4258/4293>

6. Марценюк О.В., Руда О.Л., Перкун А.В. Сучасні тенденції формування ресурсного потенціалу страхової компанії. *Ефективна економіка*. 2023. № 7. DOI:10.32702/2307-2105.2023.7.42. URL:<https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/1877/1894>

7. Марценюк О.В., Руда О.Л. Страхування сільськогосподарських ризиків в період війни: реалії та можливості. *Агросвіт*. 2025. № 18. С. 75-84. DOI:10.32702/2306-6792.2025.18.75

8. Марценюк О.В., Руда О.Л., Бура В.І. Управління страховим бізнесом в умовах діджиталізації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 20. С. 189-198. DOI: 10.32702/2306-6814.2025.20.189

9. Martseniuk O.V. Insurance medicine and medical insurance in the system of social protection of the population. In: *Financial mechanism in the system of economic vectors of development of Ukraine : Scientific monograph*. Riga. Latvia : Baltija Publishing. 2023. P. 169-191. ISBN: 978-9934-26-291-3 DOI: <https://10.30525/978-9934-26-291-3>

10. Polova O., Martseniuk O., Ruda O. Tourism risks and insurance their. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2025. № 2 (72). С. 87-103. DOI: 10.37128/2411-4413-2025-2. URL: <http://efm.vsau.org/en/particles/tourism-risks-and-their-insurance>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial>

4. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>

5. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com>

6. Онлайн-журнал Ліги страхових організацій України «Форіншурер». URL: <https://forinsurer.com>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Робота на лекційних заняттях	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	4
4	Виконання контрольної роботи	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Робота на лекційних заняттях	7
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	3
4	Виконання контрольної роботи	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування (іспит)		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної/інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни